

Projekt

z dnia 24 października 2012 r.
Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA LUBLIN**

z dnia 16 listopada 2012 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
na 2013 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j. t. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (j. t. Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.) - Rada Miasta Lublin uchwala, co następuje:

§ 1.

Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013 rok w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Zadania wynikające z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych finansowane są ze środków przeznaczonych na ten cel w budżecie miasta Lublin na 2013 r.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Lublin.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2013 r.

Przewodniczący Rady
Miasta Lublin

Piotr Kowalczyk

Uzasadnienie

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych należy do zadań własnych gmin, które realizuje się poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi.

W szczególności zadania te obejmują: zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego, wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej, a także finansowanie działalności Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie. Zgodnie z cytowaną ustawą realizacja wyżej wymienionych zadań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uchwalanego corocznie przez Radę Gminy. Na realizację w roku 2013 Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeznaczone będą środki finansowe uzyskane z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Załącznik
do uchwały nr
Rady Miasta Lublin
z dnia

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2013 ROK

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.....	3
2. Cel główny i cele szczegółowe Programu	4
3. Rozdział 1 – Podmioty realizujące Program	5
4. Rozdział 2 - Zadania do realizacji	6
4.1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu	6
4.2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.	8
4.3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży.....	11
4.4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.....	14
4.5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.....	15
4.6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.....	16
5. Rozdział 3 - Zasady wynagradzania członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie.....	17
6. Rozdział 4 – Postanowienia końcowe.....	18

Wstęp

W Polsce podstawę prawną profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych stanowi ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi¹. Ustawa ta określa kierunki polityki przeciwdziałania alkoholizmowi.

Według danych szacunkowych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych² populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych kształtują się następująco:

Różne kategorie problemów alkoholowych	Populacje osób	W Polsce	W mieście 350 tys. mieszkańców
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	około 2% populacji	około 800 000	około 7 000
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	około 4% populacji	około 1 500 000	około 14 000
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholowych	około 4% populacji	około 1 500 000	około 14 000
Osoby pijące szkodliwie	5 - 7% populacji	około 2 000 000 – 2 500 000	około 17 500 – 24 500
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	około 2 000 000 osób dorosłych i dzieci	około 20 000 osób dorosłych i dzieci

Powyższe dane pokazują, iż w Lublinie różne kategorie problemów alkoholowych mogą dotyczyć około 75 000 osób, co stanowi około 20% wszystkich jego mieszkańców. Mieszkańcy ci stanowią populację osób pijących szkodliwie, uzależnionych, współuzależnionych, dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym oraz ofiar przemocy domowej.

Bardzo ważną sferą realizowanych zadań jest szeroko rozumiana profilaktyka. Biorąc pod uwagę fakt, że dotychczas prowadzona przez Miasto Lublin działalność profilaktyczna wśród uczniów lubelskich szkół przynosi efekty, zasadnym jest kierowanie dużej ilości działań Programu właśnie do tej grupy odbiorców. Ponadto należy kierować różnego rodzaju działania profilaktyczne do dorosłych mieszkańców Miasta Lublin przynależnych do różnych grup zawodowych i społecznych.

¹ Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (j.t. Dz. U. z 2007 r. Nr 70 poz. 473 z późn. zm.)

² Strona http://www.parpa.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=155&Itemid=16

Doceniając zasadność prowadzonych przez Miasto Lublin działań w ramach poprzednich programów oraz zgodność realizowanych zadań z państwowymi rekomendacjami, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zakwalifikowała w 2003 roku Lublin do Ogólnopolskiej Sieci Gmin Wiodących w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Status Gminy Wiodącej Miasto Lublin utrzymuje do dnia dzisiejszego. Miasto Lublin, jak też i inne gminy wiodące realizuje wszystkie zadania zapisane w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a sposób prowadzenia działań w zdecydowanej większości tych gmin ma charakter innowacyjny i długofalowy. Biorąc pod uwagę zasięg problemów alkoholowych, realne rezultaty w rozwiązywaniu tych problemów mogą przynieść działania kompleksowe, zaplanowane na większą skalę.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2012 rok, zwany w dalszej części „Programem” został opracowany w oparciu o materiały będące w dyspozycji Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych, dane ze sprawozdań z realizacji zadań składanych przez podmioty działające w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz wcześniej zleconych badań dotyczących zjawiska zażywania alkoholu w doświadczeniach lubelskiej młodzieży.

Program powstał po konsultacji oraz we współpracy z Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie, organizacjami pozarządowymi i instytucjami realizującymi zadania na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Miasta Lublin.

Program stanowi część „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lublin 2005 -2013”.

Cel główny i cele szczegółowe Programu:

Cel główny Programu - zapobieganie powstawaniu nowych problemów uzależnień, zmniejszanie rozmiarów już istniejących problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie oraz zwiększanie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z nimi.

Cele szczegółowe Programu:

- zapewnianie dostępu do świadczeń terapeutycznych, rehabilitacyjnych, socjoterapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin, a także dla osób pijących nadmiernie i szkodliwie;
- wspieranie procesu trzeźwienia osób uzależnionych od alkoholu;
- prowadzenie działań w celu ochrony ofiary przemocy w rodzinie a także oddziaływań edukacyjnych, korekcyjnych i terapeutycznych dla osób stosujących przemoc;
- prowadzenie edukacji publicznej w zakresie przeciwdziałania przemocy;
- zintensyfikowanie oraz profesjonalizacja oddziaływań profilaktycznych;
- popularyzowanie informacji o szkodliwości nadmiernego spożywania alkoholu i zagrożeniach związanych z chorobą alkoholową;
- podejmowanie działań mających na celu zmniejszanie liczby nietrzeźwych użytkowników dróg;
- zwiększanie oddziaływań w celu motywowania do podjęcia leczenia odwykowego;
- ograniczanie dzieciom i młodzieży dostępności do alkoholu oraz interwencja w związku z naruszeniem zakazu reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży;
- podnoszenie kwalifikacji osób pracujących w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
- podejmowanie działań w celu oceny aktualnej skali występowania zjawiska przemocy w rodzinie oraz stanu problemów uzależnień w Mieście Lublin;
- wspomaganie współpracy międzyinstytucjonalnej w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez dofinansowanie centrum integracji społecznej.

Rozdział 1

Podmioty realizujące Program

§ 1

1. Prowadzenie i koordynacja spraw związanych z realizacją Programu należy do Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin.

2. W realizacji Programu uczestniczą osoby fizyczne i prawne, podmioty, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (zwane dalej organizacjami pozarządowymi) oraz jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych, posiadające niezbędną wiedzę i doświadczenie oraz potencjał kadrowy w zakresie realizacji zadań objętych Programem.
3. Program realizują również inne komórki organizacyjne Urzędu Miasta Lublin w zakresie swoich zadań regulaminowych oraz Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwana w dalszej części „Komisją”.

Rozdział 2

Zadania do realizacji

§ 2

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Dostępność i wysoka jakość profesjonalnej terapii uzależnień warunkuje skuteczność wszystkich innych działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin. Poziom finansowania świadczeń leczenia uzależnień przez Narodowy Fundusz Zdrowia nie zabezpiecza w pełni realizacji świadczeń w podstawowym i pogłębionym programie psychoterapii uzależnienia od alkoholu. Ważnym zadaniem jest również objęcie ofertami terapii młodzieży używającej alkohol i inne substancje psychoaktywne. Część osób uzależnionych, po zakończeniu leczenia odwykowego wymaga oddziaływań rehabilitacyjnych, dlatego koniecznym jest podejmowanie działań podtrzymujących proces trzeźwienia. Gmina powinna dofinansowywać szkolenia terapeutów, odbywające się w ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników lecznictwa odwykowego. Powinna także sfinansować naukę języka migowego dla specjalistów psychoterapii uzależnień, z uwagi na fakt, że osoby niesłyszące uzależnione od alkoholu lub pijące szkodliwie nie mają w Polsce możliwości skorzystania z oferty pomocy terapeutycznej z powodu bariery komunikacyjnej.

- 1) Zadanie będzie realizowane poprzez:
 - a) realizację programów rozszerzających gwarantowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia świadczenia podstawowe, w szczególności w Ośrodku Leczenia Uzależnień SP ZOZ w Lublinie;
 - b) realizację programów wspierających proces zdrowienia osób uzależnionych od alkoholu, w szczególności w Ośrodku Leczenia Uzależnień SP ZOZ w Lublinie;
 - c) udział pracowników lecznictwa odwykowego w szkoleniach, kursach, stażach, superwizjach;
 - d) realizację programów interwencyjno-motywacyjnych dla osób z problemem alkoholowym oraz zadań na rzecz osób cierpiących na chroniczny alkoholizm, w tym dla osób bezdomnych oraz pensjonariuszy domów pomocy społecznej;
 - e) dofinansowanie prowadzenia ośrodka typu hostel dla osób uzależnionych od alkoholu po przebytych leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego;
 - f) zorganizowanie nauki języka migowego dla specjalistów psychoterapii uzależnień;
 - g) wspomaganie procesu rehabilitacji poprzez organizację wyjazdów i imprez dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.
- 2) Ocena realizacji zadania badana będzie za pomocą następujących wskaźników porównujących rok bieżący z okresem poprzednim oraz z uwzględnieniem wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację zadania w danym roku:
 - a) liczby pacjentów zgłaszających się do placówek lecznictwa odwykowego, w tym liczby pacjentów korzystających z programów rozszerzających gwarantowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia świadczenia podstawowe;
 - b) ilości realizowanych programów wspierających proces zdrowienia oraz liczby osób biorących w nich udział;
 - c) liczby przeszkolonych pracowników lecznictwa odwykowego oraz liczby szkoleń, kursów, staży i superwizji, w których brali udział;
 - d) liczby realizowanych programów interwencyjno-motywacyjnych, zadań oraz liczby osób w nich uczestniczących;
 - e) liczby mieszkańców hostelu i programów do nich skierowanych;
 - f) liczby osób przeszkolonych w zakresie języka migowego oraz liczby godzin przeznaczonych na szkolenie;
 - g) liczby wyjazdów i imprez oraz osób biorących w nich udział.

3) Realizatorami zadania będą:

podmioty lecznicze, organizacje pozarządowe, Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin oraz jednostki organizacyjne Miasta Lublin.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Nadużywanie alkoholu przez jednego z członków rodziny destabilizuje funkcjonowanie całego systemu rodzinnego. Konsekwencją życia z partnerem nadużywającym alkoholu może być tzw. współzależnienie. Współzależnienie nie jest chorobą – to efekt przystosowania się do sytuacji problemowej. Osoby współzależnione traktowane są jako druga, równie ważna jak osoby uzależnione, grupa pacjentów. Istotne z punktu widzenia trwałości i jakości życia rodziny z problemem alkoholowym jest objęcie pomocą terapeutyczną całej rodziny. Efektem doświadczeń wyniesionych z życia w rodzinie z problemem alkoholowym może być powstały na tym tle zespół zaburzeń przystosowania nazywany syndromem DDA (Dorośle Dzieci Alkoholików). Dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem alkoholowym żyją w stanie chronicznego napięcia i stresu, doświadczają wielu traumatycznych sytuacji związanych z chaosem i awanturami w domu, a w związku z brakiem oparcia ze strony dorosłych żyją w poczuciu braku bezpieczeństwa emocjonalnego i fizycznego, co powoduje określone zaburzenia emocjonalne i psychiczne. Zaburzenia życia rodzinnego wynikające z choroby alkoholowej sprawiają, że dzieci nie mogą liczyć na wsparcie i pomoc bliskich, dlatego taka pomoc musi nadejść z zewnątrz. Udzielanie pomocy rodzinom, w której występują problemy alkoholowe stanowi kolejne, priorytetowe zadanie Programu.

Niezwykle ważne jest zapewnienie stałej, kompleksowej i profesjonalnej oferty pomocy osobom krzywdzonym przez najbliższych. Niezbędne są także działania ukierunkowane na sprawcę przemocy poprzez realizację programów edukacyjno – korekcyjnych i terapeutycznych. Wykazane w Programie działania w tym zakresie dają podstawę prawidłowej realizacji tych założeń.

1) Zadanie będzie realizowane poprzez:

- a) realizację programów wspierających dla członków rodzin z problemem alkoholowym, w tym realizacja programów pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób z syndromem Dorosłych Dzieci Alkoholików;
- b) realizację programów dla rodziców, w tym warsztatów umiejętności rodzicielskich przygotowujących rodziców do wychowywania dzieci bez stosowania przemocy;
- c) realizację programów radzenia sobie z emocjami i z zachowaniami agresywnymi, budowania relacji interpersonalnych, rozwiązywania konfliktów;
- d) dofinansowanie prowadzenia świetlic socjoterapeutycznych świadczących pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym;
- e) realizację programów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym;
- f) realizację działań na rzecz przeciwdziałania problemom alkoholowym i przemocy w rodzinie, w tym prowadzenie poradnictwa indywidualnego oraz grup terapeutycznych dla ofiar przemocy w rodzinie;
- g) realizację wstępnych programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie;
- h) realizację programów korekcyjnych - pogłębionych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, którzy ukończyli wstępny program korekcyjno – edukacyjny;
- i) prowadzenie obozów z programem terapeutycznym dla członków rodzin z problemem alkoholowym jako zwieńczenie dotychczas prowadzonej pracy;
- j) organizację szkoleń i konferencji dotyczących rozwiązywania problemów alkoholowych, w tym w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym;
- k) organizację szkoleń i konferencji dotyczących rozwiązywania problemu przemocy, w tym dotyczących współpracy służb i instytucji oraz wymiaru sprawiedliwości i prokuratury zajmujących się tymi problemami;
- l) dofinansowanie zadań realizowanych przez Centrum Interwencji Kryzysowej w zakresie pomocy rodzinom z problemem alkoholowym oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- m) dofinansowanie prowadzenia przez Centrum Interwencji Kryzysowej Całodobowego Telefonu Zaufania;
- n) wspieranie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

o) prowadzenie edukacji publicznej z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez kampanie w mediach, udział w ogólnopolskich kampaniach, prowadzenie systemu informacji i lokalnych kampanii, wydawanie i zakup materiałów edukacyjnych;

2) Ocena realizacji zadania badana będzie przy pomocy następujących wskaźników porównujących rok bieżący z okresem poprzednim oraz z uwzględnieniem wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację zadania w danym roku:

- a) ilości zrealizowanych programów wspierających dla członków rodzin z problemem alkoholowym oraz liczby osób biorących w nich udział oraz ilości zrealizowanych programów pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób z syndromem Dorosłych Dzieci Alkoholików oraz liczby osób biorących w nich udział;
- b) ilości zrealizowanych programów dla rodziców, w tym warsztatów umiejętności rodzicielskich przygotowujących rodziców do wychowania dzieci bez stosowania przemocy oraz liczby osób biorących w nich udział;
- c) ilości zrealizowanych programów radzenia sobie z emocjami i z zachowaniami agresywnymi, budowania relacji interpersonalnych, rozwiązywania konfliktów oraz ilości osób biorących w nich udział;
- d) liczby dzieci uczęszczających do świetlic socjoterapeutycznych;
- e) ilości realizowanych programów socjoterapeutycznych oraz liczby dzieci biorących w nich udział;
- f) ilości działań na rzecz przeciwdziałania problemom alkoholowym i przemocy w rodzinie a także liczby osób biorących w nich udział;
- g) liczby osób stosujących przemoc w rodzinie uczestniczących we wstępnym programach korekcyjno-edukacyjnych;
- h) liczby osób biorących udział w programach korekcyjnych – pogłębionych dla osób stosujących przemoc po przebytych wstępnym programie korekcyjno – edukacyjnym;
- i) liczby osób uczestniczących w obozach z programem terapeutycznym;
- j) liczby organizowanych szkoleń, konferencji, a także liczby osób biorących w nich udział;
- k) liczby organizowanych szkoleń, konferencji, a także liczby osób biorących w nich udział;
- l) liczby osób zgłaszających się do Centrum Interwencji Kryzysowej oraz liczby udzielonych im porad;

- m) ilości udzielonych porad w ramach funkcjonowania Całodobowego Telefonu Zaufania;
- n) liczby zaangażowanych podmiotów i ilości działań realizowanych w ramach systemu przeciwdziałania przemocy;
- o) zasięgu działań z zakresu edukacji publicznej;

3) Realizatorami zadania będą:

podmioty lecznicze, organizacje pozarządowe, osoby fizyczne i prawne, jednostki organizacyjne Miasta Lublin oraz Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Przy konstruowaniu Programu uwzględniono doświadczenia z lat ubiegłych, z których wynika, że najskuteczniejsza jest profilaktyka skierowana do najmłodszej grupy odbiorców tj. dzieci i młodzieży. Zgodnie z Europejską Deklaracją w Sprawie Alkoholu „wszystkie dzieci i młodzież mają prawo do wzrastania w środowisku zabezpieczonym przed negatywnymi konsekwencjami picia alkoholu i powinny być chronione przed promowaniem napojów alkoholowych”.

Planując do realizacji w ramach Programu działania skierowane do dzieci i młodzieży, brano pod uwagę fakt, iż osiągnięcie celu stanie się o tyle możliwe o ile działania będą prowadzone systematycznie i planowo przy wykorzystaniu różnych form oddziaływań i skierowaniu działań na różne obszary.

Dlatego też za ważne w Programie uznano działania ukierunkowane na zmniejszenie spożycia napojów alkoholowych wśród mieszkańców Miasta Lublin, a przede wszystkim wśród młodzieży. Jak wynika z badań przeprowadzonych na terenie Miasta Lublin w 2009 roku, picie alkoholu wśród młodzieży w ciągu ostatnich lat uległo zmniejszeniu, pije zdecydowanie mniej osób, sięgają one rzadziej po alkohole wysokoprocentowe, równocześnie rzadziej podejmują samodzielne próby nabywania napojów alkoholowych coraz częściej napotykać na barierę przy ich zakupie. Te pozytywne zjawiska są wynikiem wieloletniej, ciągłej pracy Miasta Lublin w kwestii profilaktyki alkoholowej i ograniczania dostępności do alkoholu dzieciom i młodzieży.

Ważnym zadaniem jest kierowanie działań edukacyjnych do rodziców. Celem takich działań jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowywanie go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. Mocna więź z rodzicami, normy dotyczące substancji psychoaktywnych wyniesione z domu oraz umiejętność budowania wokół dziecka nie tylko systemu kontroli, ale i wsparcia – są ważnymi czynnikami chroniącymi młodych ludzi przed sięganiem po substancje psychoaktywne. Przeprowadzone badania potwierdzają istnienie błędnych mitów i stereotypów dotyczących pozytywnego wpływu na zdrowie różnych rodzajów napojów alkoholowych. Dlatego niezmiernie ważna jest edukacja w tym zakresie również osób dorosłych, w szczególności kobiet w ciąży, sprzedawców napojów alkoholowych, przyszłych użytkowników dróg itp. Prowadzenie edukacji publicznej jest jednym z zadań związanych z realizacją Programu. Działania edukacyjne i informacyjne wzmacniają skuteczność innych narzędzi lokalnej polityki wobec alkoholu. W ramach Programu zaplanowane są też działania mające na celu zmniejszenie liczby nietrzeźwych użytkowników dróg. Konieczna jest również współpraca z opiekunami, mającymi bardzo duży wpływ na obecne i przyszłe decyzje swoich, wchodzących w dorosły świat podopiecznych, na decyzje, które mogą określić przyszły kształt i przebieg ich dorosłego życia.

1) Zadanie będzie realizowane poprzez:

- a) realizację dla dzieci i młodzieży profesjonalnych programów profilaktycznych na poziomie profilaktyki uniwersalnej;
- b) realizację programów profilaktyczno-interwencyjnych dla dzieci i młodzieży podejmujących zachowania ryzykowne oraz dla młodzieży upijającej się;
- c) prowadzenie obozów, kolonii, półkolonii z profesjonalnym programem profilaktycznym;
- d) prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych z programem informacyjno-edukacyjnym, dostosowanym do wieku odbiorców i włączającym w swe oddziaływanie osoby dorosłe;
- e) prowadzenie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych z elementami informacyjno-edukacyjnymi w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych;
- f) realizację działań o charakterze edukacyjno-wspierającym dla rodziców i opiekunów prawnych oraz dla osób dorosłych pracujących z dziećmi i młodzieżą;

- g) wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu, skierowanych do młodzieży szkół ponadgimnazjalnych i studentów;
 - h) prowadzenie środowiskowych działań na rzecz dzieci i młodzieży mieszkających w obszarach szczególnego ryzyka;
 - i) organizację lokalnych imprez i konkursów promujących zdrowy i trzeźwy styl życia, w tym imprez odbywających się pod patronatem Komisji;
 - j) organizację środowiskowych działań na rzecz ograniczania spożycia alkoholu w szczególności przez osoby nieletnie;
 - k) działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości w zakładach pracy;
 - l) realizację programów psychokorekcyjnych dla kierowców zatrzymanych za jazdę w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu;
 - m) prowadzenie szkoleń dla kandydatów na kierowców w szkołach nauki jazdy;
 - n) organizowanie szkoleń i konferencji, seminariów, lokalnych debat z zakresu profilaktyki problemów uzależnień;
 - o) prowadzenie edukacji publicznej z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, w szczególności poprzez prowadzenie strony internetowej, kampanie w mediach, kampanie billboardowe, udział w ogólnopolskich kampaniach, prowadzenie systemu informacji i lokalnych kampanii, wydawanie i zakup materiałów edukacyjnych;
- 2) Ocena realizacji zadania badana będzie przy pomocy następujących wskaźników porównujących rok bieżący z okresem poprzednim oraz z uwzględnieniem wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację zadania w danym roku:
- a) ilości realizowanych programów oraz liczby osób w nich uczestniczących;
 - b) ilości realizowanych programów oraz liczby osób w nich uczestniczących
 - c) ilości prowadzonych obozów, kolonii i półkolonii oraz liczby osób biorących w nich udział;
 - d) ilości realizowanych zajęć sportowych z programem informacyjno-edukacyjnym oraz liczby osób biorących w nich udział;
 - e) liczby dzieci objętych dożywianiem;
 - f) ilości realizowanych działań dla rodziców i opiekunów prawnych oraz innych osób dorosłych oraz liczby osób biorących w nich udział;

- g) ilości programów i przedsięwzięć profilaktycznych oraz liczby osób, biorących w nich udział;
- h) ilości oraz zasięgu środowiskowych działań oraz liczby dzieci i młodzieży w nich uczestniczących;
- i) ilości lokalnych imprez, konkursów, w tym objętych patronatem Komisji oraz liczby ich uczestników;
- j) rodzaju i ilości środowiskowych działań na rzecz ograniczania spożycia alkoholu;
- k) ilości działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości w zakładach pracy oraz liczby osób, biorących w nich udział;
- l) ilości realizowanych programów psychokorekcyjnych, dla kierowców zatrzymanych za jazdę w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu oraz liczby osób biorących w nich udział;
- m) ilości zorganizowanych szkoleń dla kandydatów na kierowców w szkołach nauki jazdy oraz ilości osób biorących w nich udział;
- n) ilości zorganizowanych szkoleń, konferencji, seminariów, lokalnych debat, a także liczby osób biorących w nich udział;
- o) zasięgu działań z zakresu edukacji publicznej;

3) Realizatorami zadania będą:

organizacje pozarządowe, Komisja, jednostki organizacyjne Miasta Lublin, osoby fizyczne i prawne, szkoły wyższe oraz Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych i inne wydziały Urzędu Miasta Lublin

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Ważnym partnerem w realizacji Programu są podmioty, o których mowa w § 1 ust 2, i którym Miasto Lublin zleca realizację zadań Programu. Dużą rolę odgrywają stowarzyszenia i kluby abstynenckie. W ramach Programu przewiduje się wspomaganie działalności tych podmiotów.

1) Zadanie będzie realizowane poprzez:

- a) wspieranie funkcjonowania systemu współpracy międzyinstytucjonalnej;
- b) wspomaganie rzeczowe realizacji zadań wynikających z Programu;

- c) współpracę merytoryczną z podmiotami realizującymi Program;
 - d) udzielanie rekomendacji realizatorom Programu;
 - e) wymianę informacji i doświadczeń;
 - f) promowanie dobrych praktyk w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
 - g) dofinansowanie modernizacji obiektów sportowych w placówkach oświatowo-wychowawczych prowadzących zajęcia, o których mowa w ust. 3 pkt 1 lit. d.
- 2) Ocena realizacji zadania badana będzie przy pomocy następujących wskaźników porównujących rok bieżący z okresem poprzednim oraz z uwzględnieniem wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację zadania w danym roku:
- a) liczby podmiotów współpracujących w ramach realizacji Programu;
 - b) ilości podmiotów wspartych finansowo i rzeczowo przy realizacji zadań;
 - c) ilości wypromowanych dobrych praktyk oraz udzielonych rekomendacji;
 - d) ilości zmodernizowanych obiektów sportowych i liczby prowadzonych na nich zajęć.

3) Realizatorami zadania będą:

Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin, Wydział Inwestycji i Remontów Urzędu Miasta Lublin.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw oraz złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny.

1) Zadanie będzie realizowane poprzez:

- a) przyjmowanie zawiadomień o naruszeniu art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i kierowanie ich do zaopiniowania przez Komisję;

- b) podejmowanie działań zmierzających do wszczęcia postępowania, w związku z naruszeniem art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
 - c) występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
- 2) Ocena realizacji zadania badana będzie przy pomocy następujących wskaźników porównujących rok bieżący z okresem poprzednim:
- a) liczby zawiadomień dotyczących naruszenia art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zaopiniowanych przez Komisję;
 - b) liczby podejmowanych działań zmierzających do wszczęcia postępowania w związku z naruszeniem art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
 - c) liczby orzeczeń sądowych uwzględniających wnioski Miasta Lublin, w zakresie naruszenia art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

3) Realizatorem zadania będzie:

Komisja.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Jednym z zadań własnych Miasta Lublin realizowanych w ramach Programu jest wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

1) Zadanie będzie realizowane poprzez:

- dofinansowanie działalności centrum integracji społecznej.

2) Ocena realizacji zadania badana będzie przy pomocy następujących wskaźników porównujących rok bieżący z okresem poprzednim oraz z uwzględnieniem wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację zadania w danym roku:

- a) liczby osób uczestniczących w zajęciach centrum integracji społecznej;

- b) liczby osób, które zakończyły uczestnictwo w zajęciach w centrum integracji społecznej;
- c) liczby osób, które zostały zatrudnione lub podjęły działalność na własny rachunek lub w ramach spółdzielni socjalnych.

3) Realizatorem zadania będzie:

organizacja pozarządowa.

Rozdział 3

Zasady wynagradzania członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie.

§ 3

Do zadań Komisji należy podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Poza tym Komisja w ramach ustawowych uprawnień inicjuje działania wynikające z art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz opiniuje wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, co do zgodności z uchwałą Rady Miasta Lublin w sprawie usytuowania na terenie Miasta Lublin miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych, ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz w sprawie ustalenia czasu pracy placówek handlowych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych, a także dokonuje kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Za wykonywanie powyższych czynności ustalone zostają następujące zasady wynagradzania:

1. Członkowi Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego w trybie i na zasadach określonych ustawą z dnia 10 października 2002 roku o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. nr 200, poz. 1679 z późn. zmianami), zwanego dalej „minimalnym wynagrodzeniem” za każdorazowy udział w pracach następujących zespołów:

- 1) podejmujących czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
 - 2) opiniującego zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,
 - 3) merytorycznego,
 - 4) interwencyjno – edukacyjnego,
a także za udział w posiedzeniach plenarnych całej Komisji oraz udział w pracach Komisji oceniających oferty i wnioski składane na realizację Programu.
2. Przewodniczącemu Komisji za wykonywanie zadań związanych z organizacją pracy Komisji przysługuje dodatkowe miesięczne wynagrodzenie w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia.
3. Wiceprzewodniczącemu Komisji za wykonywanie zadań związanych z organizacją pracy Komisji przysługuje dodatkowe miesięczne wynagrodzenie w wysokości 8% minimalnego wynagrodzenia.
4. Podstawę do wypłaty wynagrodzeń, o których mowa w ust. 1 stanowi sporządzone i podpisane przez Przewodniczącego lub Wiceprzewodniczącego Komisji zestawienie wraz z listami obecności podpisanymi przez poszczególnych członków Komisji biorących udział w jej pracach, przedłożone do Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych w terminie do 5-go dnia miesiąca następującego po miesiącu przepracowanym.
5. Wypłata wynagrodzenia dokonywana będzie przelewem na wskazane przez członka Komisji konto w terminie do 25-go dnia miesiąca następującego po miesiącu przepracowanym.

Rozdział 4

Postanowienia końcowe

§ 4

1. Na realizację zadań Programu przeznaczają się środki finansowe pochodzące z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, w wysokości określonej w uchwale budżetowej Miasta Lublin na 2013 rok.
2. Koszty obsługi zadań Programu realizowanych przez komórki organizacyjne Urzędu Miasta Lublin oraz Komisję, w tym m.in.: doposażenie stanowisk pracy, zakup materiałów, zakup sprzętu komputerowego z oprogramowaniem, sprzętu

biurowego, literatury i czasopism specjalistycznych, udział w szkoleniach i konferencjach oraz podnoszenie kwalifikacji pracowników finansowane są ze środków Programu, z zastrzeżeniem, że wysokość środków przeznaczona na pokrycie kosztów obsługi zadań nie przekroczy 5% środków finansowych przeznaczonych na realizację wszystkich zadań Programu.

3. Koszty podróży związane z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych oraz udziału w szkoleniach i konferencjach, o których mowa powyżej rozliczane będą według zasad obowiązujących w Urzędzie Miasta Lublin.
4. Postanowienie ust. 3 nie ma zastosowania do członków Komisji.

§ 5

1. Zlecenie realizacji zadań dla podmiotów, o których mowa w § 1 ust 2 i 3 Programu nastąpi po przeprowadzeniu procedury właściwej dla podmiotu ubiegającego się o realizację zadania, tj:
 - 1) na podstawie przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
 - 2) na podstawie przepisów dotyczących zamówień publicznych;
 - 3) na podstawie przepisów dotyczących podmiotów leczniczych;
 - 4) poprzez dokonywanie zmian w budżecie Miasta.
2. Podmioty realizujące zadania Programu, zobowiązane są do każdorazowego informowania w wydawanych publikacjach, materiałach, poprzez media, jak również stosownie do charakteru realizowanego zadania, poprzez widoczną w miejscu jego realizacji tablicę lub przez ustną informację kierowaną do odbiorców, o źródle dofinansowania czy finansowania zadania w następującym brzmieniu: „Zadanie finansowane/dofinansowane jest ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.”

§ 6

Kontrole zadań realizowanych w ramach Programu przez podmioty, o których mowa w § 1 ust. 2 dokonywane są przez pracowników Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin.

§ 7

Prezydent Miasta Lublin składa Radzie Miasta Lublin sprawozdanie roczne z realizacji Programu w terminie do dnia 31 marca 2014 roku. Podstawę sporządzenia sprawozdania stanowią wskaźniki określone w Programie.